

Nye Asker kommune

tuftes på FNs bærekraftsmål

Lene W. Conradi

Leder av fellesnemnda for nye Asker

Forord

Vi er i en unik situasjon når vi nå bygger en helt ny kommune. Sammen kan vi tenke nytt og ta nye grep for å videreutvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn. Kommunen har ansvar for innbyggerne gjennom hele livsløpet. De nye bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. De peker på at demokrati, godt styresett og en rettskultur er avgjørende for bærekraftig utvikling. Derfor ønsker vi å legge bærekraftsmålene til grunn for den helhetlige kommuneplanen for den nye kommunen.

Slik kan vi gjøre alvor av å handle lokalt, og tenke globalt – og vise at bærekraftsmålene har relevans også i en lokal sammenheng. FNs bærekraftsmål blir et spennende rammeverk for lokalpolitikken som setter vår egen politikk og våre prioriteringer i et internasjonalt perspektiv.

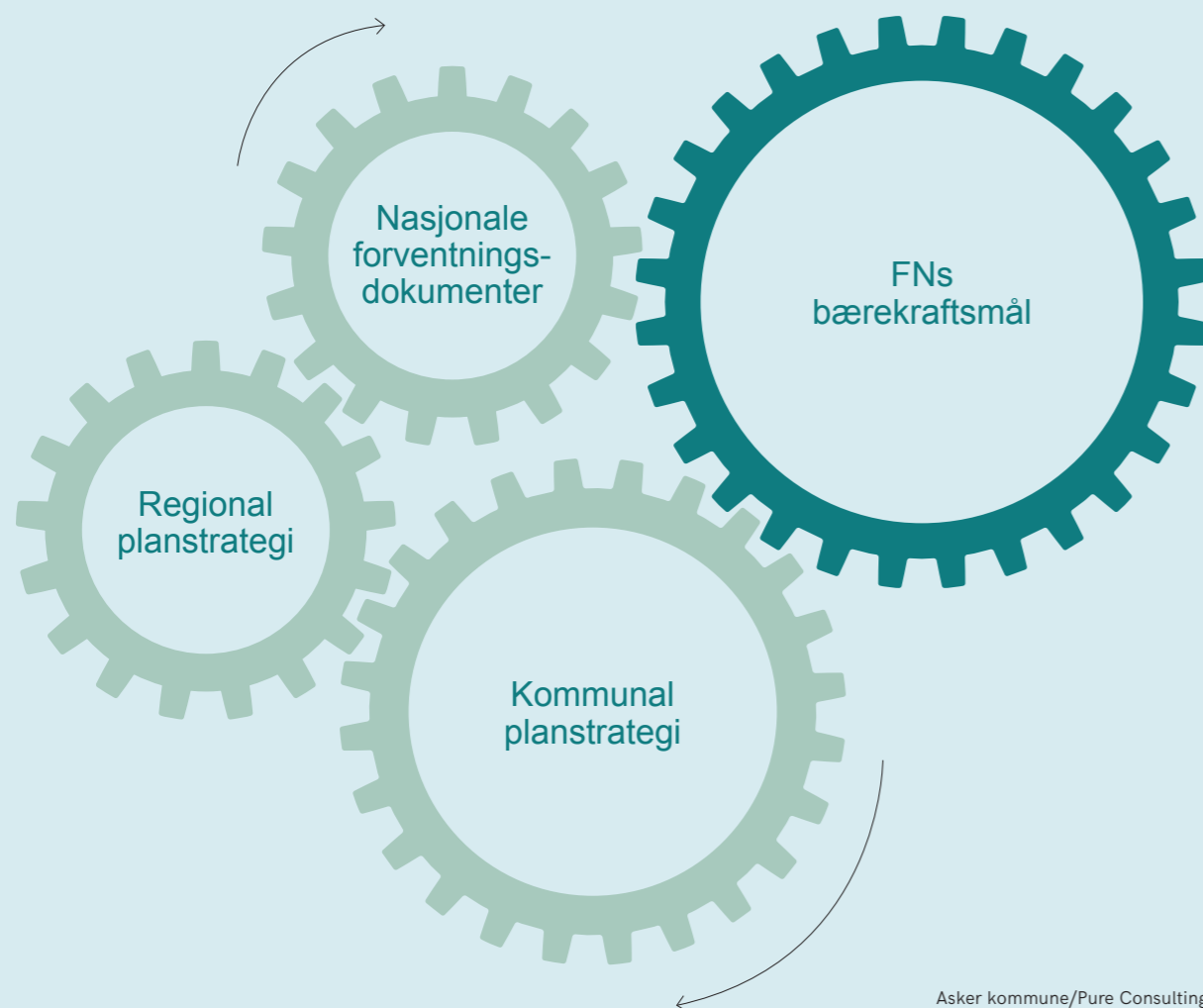
For å kunne nå målene vi nå setter oss, trenger vi alle med på laget. Jeg håper innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner engasjerer seg slik at vi sammen setter spor som har betydning for både nåtid og fremtid.

Hvorfor?

Norge gjennomgår en kommunereform. Målet er å bygge større og sterkere kommuner. Som del av dette har Hurum, Røyken og Asker besluttet å slå seg sammen i 2020. Den nye kommunen skal hete Asker. De tre kommunene bestemte seg tidlig for at den nye kommunen ikke bare skal bygges etter «beste praksis», men også «neste praksis».

FNs bærekraftsmål trådte i kraft i januar 2016. På samme tidspunkt hadde Hurum, Røyken og Asker nettopp startet planleggingen av sammenslåingen. De tre kommunene så det derfor som naturlig å bruke FNs 17 bærekraftsmål som rammeverk for byggingen av nye Asker kommune.

FNs bærekraftsmål viser seg å være et godt utgangspunkt, og har inspirert de tre kommunene til å se nye og bærekraftige muligheter. Målene handler om store, overordnede temaer, samtidig som de angår hver enkelt av oss. Bærekraftsmålene skal hjelpe oss til å løfte blikket, styre i riktig retning og utvikle gode løsninger lokalt – som også bidrar globalt.

En global dimensjon i kommuneplanen

En kommune har ansvar for mange oppgaver som bidrar til bærekraftig utvikling. Kommunene leverer helsetjenester, utdanning, boligpolitikk, infrastruktur, rent vann og renovasjon. De forvalter arealer, boliger og formålsbygg, sikrer balanse mellom urbane og grønne arealer, og iverksetter tiltak for å redusere klimapåvirkning.

FNs bærekraftsmål gir en ny dimensjon til kommuneplanarbeidet.

FNs BÆREKRAFTSMÅL

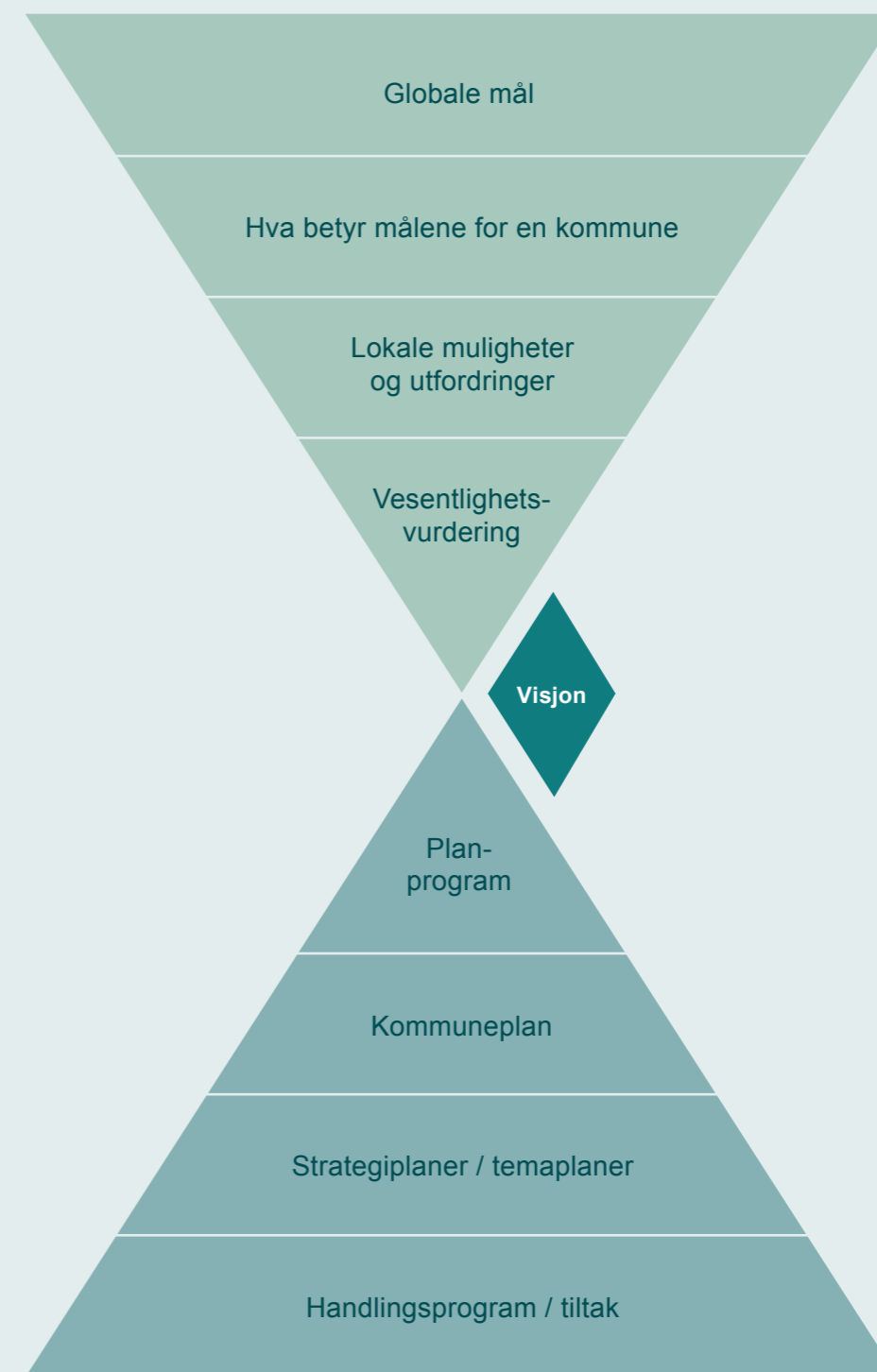

Vår metode for å bruke bærekraftsmålene

Gjennom 2017 arbeidet nye Asker kommune med å finne en god løsning for hvordan vi skal bruke FNs bærekraftsmål som et overordnet rammeverk for kommuneplanen og underliggende planer. Folkevalgte og representanter fra administrasjonen har vært sammen om prosjektet. Arbeidet resulterte i en metode for hvordan vi oversetter målene til vår lokale virkelighet og gjør dem relevante for våre lokalsamfunn.

I arbeidet med å utvikle metoden har lokalpolitikere samarbeidet på tvers av partipolitikk og tradisjonell sektortenkning. Bærekraftsmålene har derfor også bidratt til å etablere et felles ståsted.

Trekantmodellen på neste side illustrerer prosessen med å ta utgangspunkt i de globale målene, og konkretisere dem i konkrete, lokale tiltak.

Asker kommune/Pure Consulting

- ▶ Den øverste trekanten viser at vi starter bredt, for så å snevre inn arbeidet, fra det globale til det lokale perspektivet.
- ▶ Den nederste trekanten viser hierarkiet av de lokale planene våre, der tiltakene blir nedfelt, for så å bli gjennomført.

Slik gjør vi

de globale målene relevante lokalt

Bærekraftsmålene kan ved første blick virke kompliserte og altomfattende. Mange opplever også at de retter seg særlig mot utviklingsland. Målene er imidlertid utviklet for å gjelde alle land og alle mennesker. Derfor har vi lagt mye arbeid i å definere målene utfra den verden vi lever i, og den kommunale betydningen de kan ha for oss og det lokalsamfunnet vi skal videreutvikle.

I arbeidet har vi gått igjennom alle de 17 bærekraftsmålene og 169 delmålene grundig. Vi har sett på hvert enkelt bærekraftsmåls betydning for nye Asker kommune, valgt ut relevante delmål, og vurdert hvilke fremtidige muligheter nye Asker kommune har til å nå dem. Tilsammen er det 84 delmål som er valgt ut. Vi har også sett på hvilke utfordringer målene peker på som kan være relevante for kommunen. I tillegg har vi startet med å definere strategier for å nå disse delmålene, og med å identifisere hvilke interessenter i våre lokalsamfunn som er aktuelle å invitere inn i arbeidet når målene skal nås. Modellen under viser metodens tre nivåer.

Nivå 1: Globale mål og kommunal betydning

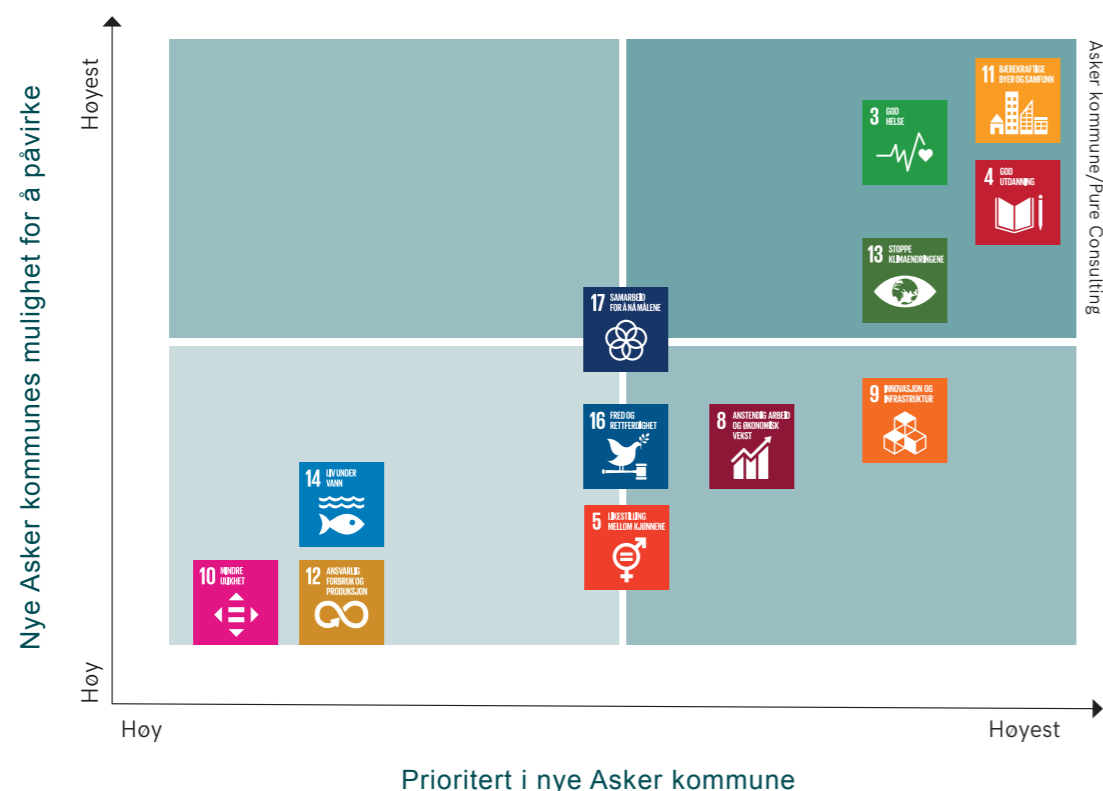
Nivå 2: Muligheter og utfordringer for å nå globale delmål

Nivå 3: Utvikling av nye Asker kommune

Globalt mål	Kommunal betydning	Globalt delmål	Lokale forutsetninger		Tjenesteutvikling			Samfunnsutvikling		
			Muligheter	Utfordringer	Mål	Strategi	Interessenter	Mål	Strategi	Interessenter
3 GOD HELSE	Kommunene har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helsetjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose	3.3, 3.5, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.9a, 3.9d								
4 GOD UTDANNING	Kommunen har ansvar for å sikre at alle barn og unge har et trygt og godt skolemiljø som fremmer trivsel og læring	4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.7								
9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR	Kommunen har ansvar for å sikre infrastruktur lokalt som bidrar til et bærekraftig næringsliv	9.1, 9.4, 9.5c								
11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN	Målet handler om å sikre at alle får dekket grunnleggende behov, som tilgang til trygg bolig, transport og grøntområder, på en bærekraftig måte og til en overkommelig pris	11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.6, 11.7, 11.7a								
13 STOPPE KLIMAENDRINGENE	Kommunen har et ansvar for å sikre at kommunens areal og innbyggere er best mulig rustet for å forebygge klimaendringer og redusere konsekvensene av klimaendringene	13.1, 13.2, 13.3								

Vi velger ut mål der vi kan påvirke mest

Metodeverktøyet hjelper oss med å starte bredt og gå grundig til verks når det gjelder alle 17 målene. De 17 målene utgjør en helhet, men en kommune i utvikling må prioritere. Vi har derfor gjort en vesentlighetsvurdering, basert på de målene kommunen har størst mulighet til å påvirke direkte, og de områdene kommunen har, eller bør ta, direkte ansvar for i arbeidet for å utvikle gode lokalsamfunn og tilby gode tjenester til innbyggerne.

I det videre arbeidet med kommuneplanen vil vi gjøre en nærmere vurdering av hvilke mål kommunen skal prioritere. Foreløpig har vi prioritert:

- **MÅL 3** God helse
- **MÅL 4** God utdanning
- **MÅL 9** Innovasjon og infrastruktur
- **MÅL 11** Bærekraftige byer og samfunn
- **MÅL 13** Stoppe klimaendringene
- **MÅL 17** Samarbeid for å nå målene

Mål 17 mener vi er en forutsetning for å nå de andre målene. Vi som kommune kan ikke klare dette alene. Vi må ha med oss innbyggere, næringsliv og frivilligheten.

Bærekraftsmålene er ikke bare ideelle visjoner, men skal følges opp. Vi skal utvikle et måleverktøy som vi skal bruke til å vurdere hvordan vi lykkes. Nye Asker deltar i et forsknings- og utviklingsprosjekt i regi av kommunesektorens interesseorganisasjon KS. Indikatorer for FNs bærekraftsmål skal være en del av dette måleverktøyet.

Vi skal involvere lokalsamfunnet

Vi opplever at bærekraftsmålene skaper entusiasme og økt tverrpolitisk samarbeid. Vi tror også at de bidrar til vår felles identitet som ny kommune. Til nå er det hovedsakelig politikere og administrasjon som har arbeidet med å utarbeide rammeverket. I det videre arbeidet med kommuneplanen som skal være ferdig i 2020, skal vi ha med oss befolkningen – inkludert de unge, næringslivet og andre i en medvirkningsprosess. For å få engasjement og involvering må vi gjøre FNs bærekraftsmål kjent hos innbyggerne. I tillegg ønsker vi at vårt arbeid kan inspirere andre kommuner, bedrifter og lokalsamfunn i Norge og andre steder.

Vi er godt i gang med dette. Alle barne- og ungdomskoler i Hurum, Røyken og Asker gjennomfører et undervisningsopplegg om FNs bærekraftsmål. Innovasjonscamp for alle 8. klassinger og Askerkonferansen på FN dagen er eksempler på hvordan vi involverer lokalsamfunnet.

Eksempler på hvordan vi jobber i dag

MÅL 3 God helse Svømmehaller som fremmer folkehelsen

Svømming er mye mer enn fysisk aktivitet. Holmen svømmehall, Røykenbadet og Risenga svømmehall har blitt sentrale møteplasser og folkehelseanlegg i våre lokalmiljøer. Her kan folk trene, mosjonere, leke og være sosiale, uten krav til prestasjoner.

Mål 3 God helse og mål 17 samarbeid for å nå målene Asker velferdsrab

En viktig oppgave for det offentlige er å sikre at levekårsutsatte innbyggere får en bedre livssituasjon. I Asker velferdsrab tenker kommunen som en investor. Når vi investerer i mennesker, viser vi at vi tror på dem og ser deres muligheter og ressurser. Asker velferdsrab er en arbeidsmetode og en fremgangsmåte for samhandling og innbyggerinvolvering, ikke en ny tjeneste. I Asker velferdsrab samarbeider kommunen på nye måter, både internt og med andre offentlige etater, næringsliv og frivillige aktører.

Mål 13 Stoppe klimaendringene Hurum helsehus

Den nye kommunen skal tenke energieffektivt og gjøre sitt for å redusere klimagassutslippene. Hurum helsehus skal bygges på Filtvet og er et prosjekt i tråd med Smart Hurum-konseptet. Dette innebærer blant annet at bygget skal ha høy miljøstandard og oppføres som plusshus. Det er et ambisiøst prosjekt, der også FNs bærekraftsmål er lagt til grunn.

Mål 4 God utdanning Digital læring i skolen

Digital kompetanse er avgjørende for fremtidens innbyggere og arbeidstakere. Den digitale utviklingen påvirker for eksempel hvordan vi er i stand til å løse klimautfordringer, hvordan kunstig intelligens og robotisering kan sikre et effektivt samfunn eller hvordan en aldrende befolkning kan klare seg selv lenger ved hjelp av teknologi. Prosjektet digital læring skal bidra til at barna våre er rustet for fremtidens samfunn. Prosjektet er i gang i Asker og Hurum, og i nye Asker skal alle skolene og barnehagene med.

Mål 11 Bærekraftige byer og samfunn Vestre Billingstad

Vestre Billingstad blir et helt nytt boligområde med omlag 1650 nye boenheter, barnehage og et nærsenter. Området vil kombinere urban boform med grønne kvaliteter. Her blir det lettstilte boliger, grønne utearealer med møteplasser, nærhet til buss og tog, barnehage og nærsenter, samt god tilgjengelighet til sjøen og marka. Tilretteleggingen for bærekraftig mobilitet innebærer blant annet å redusere beboernes behov for transport, ved å etablere funksjoner og tilbud i gang- og sykkelavstand, direkte gang- og sykkeltraseer, effektive traseer til kollektivtilbud, høy kvalitet på gang- og sykkelanlegg og ordninger for bildeling. Alt dette skal bidra til lite intern biltrafikk.

Mål 9 Innovasjon og infrastruktur Fossilfri ferge Slemmestad-Vollen-Aker brygge

Buskerud, Akershus og Oslo fylkeskommuner fikk i 2017 utarbeidet en rapport for en utslippsfri båt rute i Oslofjorden, som erstatning for dagens dieseldrevne ferger. Nye Asker kommune ønsker å være en pådriver for å få på plass et fossilfritt båttilbud mellom Sætre og Oslo så raskt som mulig, og vurderer å etablere et fond. Fondet skal benyttes til ny infrastruktur på de ulike anløpsstedene.

Mål 17 Samarbeid for å nå målene Innbyggertorg som arena for å jobbe sammen

Kommunen ønsker å skape engasjement og deltagelse gjennom frivillighet, partnerskap og medborgerskap. For å legge til rette for at vi kan jobbe sammen om å nå målene, trenger vi gode og tilgjengelige møteplasser og arenaer. Et innbyggertorg er nettopp en slik arena, der ulike aktører kan møtes og jobbe sammen om å skape verdi og nye løsninger i lokalsamfunnet. I Heggedal er innbyggertorget allerede godt i gang, og frem mot 2020 skal vi etablere innbyggertorg i alle tettstedene i nye Asker.

Vestre Billingstad

**Nye
Asker**

Knud Askers vei 25
Postboks 353, 1372 Asker

nyeasker.no